

Statistiken har kommit – följer vi lagens prioriteringar?

Sedan några veckor har vi tillgång till den officiella statistiken från KB och det är klart intressant läsning. Jag har tittat och funderat och gör här några nedslag. Det är helt mina egna tankar och jag tar gärna emot synpunkter på dem.

Personal

Ni är nästan 250 personer som jobbar på biblioteken i Blekinge och Kronoberg. Jämställdheten på biblioteken är det lite si och så med. Etta i klassen är Tingsryd med 57 % kvinnor och 43 % män.

När det gäller tid avsatt för barn och unga på biblioteken är det framförallt Kronobergsbiblioteken som ligger lågt. Det kan handla om att man inte räknar att filialanställda arbetar med barn, men frågorna måste ställas. Arbetar vi med de prioriterade grupperna? Får barn de resurser som behövs?

Vi kan se att kommunerna lägger olika mycket på kompetensutveckling, i Kronoberg 0,7 % och i Blekinge 0,4 % av den totala personalkostnaden. I riket ligger siffran på 0,9 %. Frågor vi kan ställa är, vad är kompetensutveckling? Räknas kompetensutveckling som inte kostar något t ex nästan alla kurs- och konferenstillfällen hos BiBK? Hur påverkas utvecklingen på biblioteken om man deltar eller inte deltar på kurser, konferenser eller andra utbildningstillfällen? Vem på biblioteken får tillgång till kompetensutveckling?

Driften

Det läggs olika mycket på biblioteken ute i länen, de som har mest har 625 kr/invånare och de som har lägst 371 kr/invånare. Det är en stor skillnad och kan handla om man har nybyggda bibliotek eller inte.

Bestånd

Biblioteken fortsätter att köpa in nya medier. Snittet i Blekinge är lite under medel och i Kronoberg ligger man på snittet.

Utlåningsgraden är ett sätt att se om man arbetar mot de prioriterade grupperna. När det gäller utlåningsgraden på barn- och ungdomslitteratur skiljer den mellan 79 % och 336 % på olika bibliotek. Det är en rejäl skillnad och bör analyseras.

Utlåningsgraden när det gäller till gruppen med läsnedsättning så är skillnaden mellan biblioteken också stor, det skiljer mellan 54 till 245 %.

Bestånden av medier skiljer mellan biblioteken. Vi kan se att Karlskrona har 19 % litteratur på annat språk än svenska mot de som har lägst 4 %. När det gäller minoritetsspråken syns också en stor skillnad, där har ett bibliotek så låga siffror som 0,1 % medan bäst i klassen har 3%. Här måste man fråga sig om man uppfyller lagen mot de prioriterade grupperna om man har så låga bestånd.

Utlån

Vi ser en ganska stor skillnad mellan biblioteken, de som har minst utlån har 3,9 lån per invånare och de som har mest 7,9. Det är en stadig minskning och hur diskuterar vi kring dessa ständiga minskade utlån. Försöker vi ändra på det eller prioriterar biblioteken inte utlån längre?

Omlån är också en intressant siffra, de bibliotek som lånar om mest ligger på 33 % och de som lånar om minst på endast 16 %. Lånar vi om schematiskt?

Ebokslån används också oerhört olika, på det bibliotek som har mest ebokslån så står de för 5,3 % av bibliotekets utlån ner till 0,5 % hos de som har minst. Hur marknadsför vi e-böckerna? Syns det på våra bibliotek att vi överhuvudtaget har tjänsten?

Besök

Besöken sjunker också generellt. Även här är det stor skillnad mellan 4 besök/invånare som lägst och Karlshamns som har 11,1 besök/invånare. Här ser vi hur läget på ett bibliotek har betydelse, mitt i en galleria genererar fler besök. Läget är säkert inte det enda som gör att man ligger högt utan det är flera faktorer som spelar in, men läget är klart en av dem. Vad ser ni som framgångsfaktorer för att nå fler besökare?

Det leder också till fler aktiva låntagare, 35 % av karlhamnsborna är aktiva låntagare. Det är en bra bit över det nationella snittet på 26 %. Vi har kommuner som inte når mer än 21 – 23 % av sin befolkning.

När det gäller ungdomar så är det Uppvidinge som når flest och har 48 % av åldersgruppen som aktiva låntagare. En av anledningarna är att de bibliotek man har är integrerade. Den kommun som når minst når bara 20 % av åldersgruppen.

Öppettider

Konstaterar bara att vi har långt till en jämlik tillgänglighet till biblioteksverksamhet. Mest öppet av våra huvudbibliotek har Växjö med 68 timmar i veckan och det huvudbibliotek som har minst, har hälften, 34 timmar i veckan.

Aktiviteter

Oerhört glädjande att se att barnaktiviteterna har ökat markant framförallt i Blekinge. Med satsningen på Språkstegen bör aktiviteterna öka ytterligare till nästa år.

/Anna Persson
verksamhetsutvecklare